

Sygn. akt III KK 655/22

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 25 stycznia 2023 r.
sprawy **R. W.**
skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i in.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z dnia 18 lutego 2022 r., sygn. akt IV Ka 1958/21,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego
dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
z dnia 22 kwietnia 2021 r., sygn. akt II K 1430/18/S,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

R. W. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z dnia 22 kwietnia 2022 r., sygn. akt II K 1420/18/S, na karę łączną 3 lat pozbawienia wolności za przestępstwa z art. 286 § k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. oraz przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.

Oskarżony i jego obrońca wniesli apelacje od powyższego wyroku, zaskarżając go w całości.

Obrońca zarzucił wyrokowi:

- I. obrazę przepisów postępowania, poprzez naruszenie art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i w zw. z art. 410 k.p.k.; art. 5 § 1 i 2 k.p.k.; art. 167 w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. i art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k.,
- II. błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,
- III. naruszenie prawa materialnego, poprzez przypisanie oskarżonemu odpowiedzialności za czyny z art. 286 § 1 k.k.

Podnosząc powyższe, wniósł o zmianę wyroku przez uniewinnienie oskarżonego, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W osobiście wniesionej apelacji R. W. zarzucił wyrokowi:

1. obrazę art. 4 i 7 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 k.p.k.,
2. obrazę art. 5 § 1 i 2 k.p.k.,
3. obrazę art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. poprzez niewykazanie realizacji przez oskarżonego znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k.,
4. błąd w ustaleniach faktycznych;
5. błąd w zakresie kwalifikacji przypisanego oskarżonemu czynu z art. 286 § 1 k.k.

Oskarżony wniósł o uniewinnienie od wszystkich postawionych mu zarzutów.

Sąd Okręgowy w Krakowie, wyrokiem z dnia 18 lutego 2022 r., sygn. akt IV Ka 1958/21, utrzymał zaskarżone orzeczenie w mocy.

Obrońca skazanego wniósł kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

- I. „rażącą obrazę prawa materialnego, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 6 ust 1. Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, poprzez naruszenie zagwarantowanego prawa do rzetelnego procesu, poprzez brak rozważenia wszystkich wniosków i zarzutów podnoszonych w apelacji obrońcy skazanego, w tym brak sprecyzowania i odniesienia się do zarzutu stawianego przez obrońcę oskarżonego, który wprost wskazał na okoliczności i zagadnienia nierozstrzygnięte i pominięte przez Sąd I instancji, mogące w konsekwencji doprowadzać do braku wykazania spełnienia przesłanek czynu zabronionego z art. 286 § 1 k.k. oraz całkowite pominięcie zarzutu naruszenia art. 5 § 1 i 2 k.p.k.”;

II. rażąco obrażając prawa procesowe, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj.

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. poprzez nierozważenie i jedynie powierzchowne odniesienie się do zarzutu nieprecyzyjnego określenia przypisanego skazanemu czynu, polegające na wykorzystaniu ogólnego, kodeksowego sformułowania i nieprecyzyjne wskazanie, zawierające sprzeczności czy skazany działał samodzielnie czy też wspólnie i w porozumieniu z inną osobą oraz brak wskazania tej osoby, sąd odwoławczy bowiem poprzestał na stwierdzeniu, iż „sąd odwoławczy nie dopatrył się także sprzeczności w opisie czynów przypisanych oskarżonemu. Z ich opisu jasno wynika, że wszystkich czynów oskarżony dopuścił się wspólnie i w porozumieniu z inną osobą”, podczas gdy z wyroku z dnia 22 kwietnia 2021 r. do sygn. akt II K 1430/18/S w pkt. I, II i III niewątpliwie wynika sprzeczność w jego treści;

2. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez zaniechanie prawidłowego rozważenia zarzutów apelacji obrońcy i wyłącznie lakoniczne odniesienie się do wskazanych przez niego zarzutów, co budzi uzasadnione wątpliwości co do całościowego i prawidłowego rozważenia przez Sąd Okręgowy w Krakowie zarzutów apelacyjnych, tym bardziej, że Sąd w uzasadnieniu wyroku przytacza rozważania Sądu I instancji, niejako podpisując się pod nimi i rezygnując z własnych pogłębionych rozważań; na przykład Sąd Okręgowy w Krakowie wskazał, że "Nie ulega także wątpliwości, że oskarżony swoim zachowaniem zrealizował znamiona przedmiotowe przestępstwo oszustwa, co zostało szczegółowo omówione na stronie od 1974 do 1975 uzasadnienia wyroku Sądu I instancji", nie przytaczając przy tym żadnych merytorycznych rozważań. Jedynie na marginesie należy wskazać, że powyższych stron uzasadnienie wyroku Sądu I instancji nawet nie posiada.

3. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt. 1 k.p.k. z art. 457 § 3 k.p.k., poprzez brak rzetelnego ustosunkowania się do każdego z tych zarzutów oraz wykazania konkretnymi, znajdującym oparcie w ujawnionych w sprawie okolicznościach, argumentami, dlaczego uznano poszczególne zarzuty apelacji za trafne bądź niezasadne, brak sprecyzowania i odniesienia się do zarzutu stawianego przez obrońcę oskarżonego, który wprost wskazał na okoliczności i zagadnienia

nierozstrzygnięte i pominięte przez Sąd I instancji, mogące w konsekwencji doprowadzać do braku wykazania spełnienia przesłanek czynu zabronionego z art. 286 § 1 k.k., a nadto całkowite pominięcie zarzutu naruszenia art. 5 § 1 i 2 k.p.k.;

4. art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nieodniesienie się do zarzutów i argumentacji apelacji osobistej oskarżonego i oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na pobieżnej analizie zarzutów apelacji obrońcy;

5. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w związku z nierzetelnym, pomijającym potrzebę kompleksowego rozważenia, rozpoznaniem zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy oskarżonego, w postaci zarzucenia Sądowi I instancji naruszenia zasad postępowania karnego, wyrażonych w art. 7 i 410 k.p.k. polegającym na zaakceptowaniu ustaleń poczynionych przez Sąd I instancji w zakresie realizacji znamion zarzucanego aktem oskarżenia czynu, podczas gdy z materiału dowodowego i zasad prawidłowego rozumowania wynika, że ocena ta powinna być odmienna.

III. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej R. W. w wysokości 3 lat bezwzględnej pozbawienia wolności, podczas gdy dla osiągnięcia celów kary wystarczyłby znacznie niższy wymiar kary.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, względnie uchylenie wyroku i przekazanie Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację obrońcy, prokurator wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej w stopniu oczywistym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, w związku z czym podlega rozpoznaniu i oddaleniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Treść i sposób sformułowania zarzutów kasacji wskazują na próbę skłonienia Sądu Najwyższego w pierwszej kolejności do zweryfikowania prawidłowości dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, a następnie do ich zmiany. Wykracza to poza ramy kontroli kasacyjnej, której podstawowym zadaniem jest eliminacja z obiegu prawnych wyroków dotkniętych najpoważniejszymi wadami, które wywarły wpływ na treść prawomocnych orzeczeń. Jako że postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem ponawiającym kontrolę odwoławczą, w jego toku

z założenia nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów ani nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2022 r., III KK 256/22).

Podniesione w kasacji zarzuty niemal w całości sprowadzają się do zakwestionowania rzetelności kontroli instancyjnej, jej kompletności, wnikliwości i należytego uzasadnienia. Z taką oceną wyroku Sądu II instancji nie sposób się zgodzić. Sąd Okręgowy w Krakowie nie tylko rozważył wszystkie zarzuty apelacji obrońcy (wprost przy tym zaznaczając, że nie odnosi się z osobna do treści osobistej apelacji oskarżonego, gdyż argumentacja obydwu środków zaskarżenia jest tożsama, a apelacja obrońcy ma nieco szerszy zakres), ale też poddał je wszechstronnej i dogłębnej ocenie, którą uzasadnił w sposób spełniający wymogi art. 457 § 3 k.p.k.

Uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego jest co prawda stosunkowo zwięzłe, niemniej umożliwia stwierdzenie, że Sąd Okręgowy rozważył wszystkie zarzuty apelacyjne oraz na jakich podstawach oparł swoje rozstrzygnięcie. Trzeba mieć przy tym na uwadze, że szczegółowość wyводу sądu odwoławczego – a więc jego obszerność oraz sposób omówienia zarzutów i wniosków apelacji (art. 433 § 2 k.p.k.) jest pochodną z jednej strony, jakości i kompletności wyводу zawartego w uzasadnieniu wyroku sądu I instancji, a z drugiej strony, treści zarzutów apelacji oraz argumentacji, która ma wspierać te zarzuty. Jeśli więc analiza dokonana przez sąd I instancji jest ze wszech miar prawidłowa, to sąd odwoławczy niejednokrotnie może w istocie nie mieć żadnych "nowych" argumentów, które by można było przedstawić skarżącemu w ramach ustosunkowania się do zarzutu i dopuszczalne jest wówczas odwoływanie się (nawet wprost) do treści uzasadnienia wyroku sądu *meriti* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2022 r., IV KK 280/21). W niniejszej sprawie wystąpiły takie właśnie okoliczności, gdyż Sąd Rejonowy poddał dogłębnej analizie wszystkie okoliczności sprawy, ustalając fakty na podstawie kompletnego materiału dowodowego i dokonując prawidłowej subsumpcji zachowania oskarżonego, m.in. pod normę zawartą w art. 286 § 1 k.k. Stąd też odwołanie się przez Sąd odwoławczy wprost do treści wywodów Sądu Rejonowego było w tych okolicznościach dopuszczalne i uzasadnione. Nie można również skutecznie stawiać zarzutu naruszenia przepisów art. 433 i 457 k.p.k., gdy

sąd odwoławczy omawia je zbiorczo, nie rozważając każdego zarzutu z osobna. Istotne jest bowiem, by w orzeczeniu odnaleźć replikę na wszystkie zarzuty, a kwestia techniki sporządzenia uzasadnienia ma w tej perspektywie znaczenie wtórne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2022 r., IV KK 38/22).

Odnosząc się z osobna do każdego z zarzutów kasacji, stwierdzić trzeba, że w postępowaniu odwoławczym nie doszło do naruszenia art. 6 ust. 1 EKPCz.

Po pierwsze, przepis ten jest przepisem prawa procesowego, a nie materialnego, jak błędnie to ujął Autor kasacji. Po drugie, nie sposób naruszyć go poprzez nie dość rzetelne rozpoznanie zarzutów kasacji, gdyż dotyczy zupełnie innych kwestii, stanowiąc, że: „Każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą przy rozstrzyganiu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym albo o zasadności każdego oskarżenia w wytoczonej przeciwko niemu sprawie karnej. Postępowanie przed sądem jest jawne, jednak prasa i publiczność mogą być wyłączone z całości lub części rozprawy sądowej ze względów obyczajowych, z uwagi na porządek publiczny lub bezpieczeństwo państwowe w społeczeństwie demokratycznym, gdy wymaga tego dobro małoletnich lub gdy służy to ochronie życia prywatnego stron albo też w okolicznościach szczególnych, w granicach uznanych przez sąd za bezwzględnie konieczne, kiedy jawność mogłaby przynieść szkodę interesom wymiaru sprawiedliwości.” Zatem twierdzenie, że Sąd odwoławczy rażąco naruszył zagwarantowane w art. 6 ust. 1 EKPCz prawo do rzetelnego procesu, jest całkowicie chybione.

Nie znajdują oparcia w faktach również inne podnoszone w kasacji okoliczności, które mają świadczyć o nieprawidłowości kontroli instancyjnej. Sąd Okręgowy w Krakowie, wbrew temu, co twierdzi skarżący, odniósł się do zarzutu naruszenia art. 5 § 1 i 2 k.p.k., wskazując na wewnętrzną sprzeczność apelacji obrońcy, podnoszącego zaistnienie przesłanki *in dubio pro reo* i kwestionującego jednocześnie sposób przeprowadzenia przez Sąd I instancji oceny dowodów (str. 5 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Bezprzedmiotowe w tej sytuacji byłoby odnoszenie się do szczegółowej argumentacji środka odwoławczego w zakresie naruszenia art. 5 § 1 i 2 k.p.k., skoro dominującym zarzutem apelacji było naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów. Sąd Okręgowy wskazał też,

dlaczego jego zdaniem opis przypisanych R. W. czynów jest poprawny, podkreślając, że zawarte są w nich wszystkie znamiona przypisanych mu przestępstw i wskazał, iż nie ma potrzeby przytaczania w opisie czynu wszystkich informacji, które obrońca chciałby zawrzeć (str. 6 i 7 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Sąd ów przy tym nie dostrzegł, podobnie zresztą jak Sąd Najwyższy, sygnalizowanych przez obrońcę sprzeczności w treści wyroku Sądu I instancji. Z opisu obu przypisanych skazanemu ciągów przestępstw wynika bowiem, że R. W. zarzucanych czynów dopuścił się wspólnie i w porozumieniu z inną osobą – przy czym nie jest błędem niezawarcie w treści wyroku personaliów współsprawcy.

Natomiast zarzut kwestionujący wyłącznie wymiar kary wymierzonej skazanemu jest niedopuszczalny w postępowaniu kasacyjnym, co wynika wprost z treści art. 523 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze, iż wszystkie podniesione w kasacji zarzuty noszą znamię oczywistej bezzasadności, należało kasację oddalić, na podstawie art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. obciążając skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.